

Rektors betydelse för skolutveckling

Mats Ekholm
Karlstads universitet

Att bedöma kvaliteten på den egna verksamheten

- o Kräver systematiserade iakttagelser
- o Kräver överblick
- o Kostar analys, bedömning och värdering
- o Leder till ställningstaganden om att bevara, lägga ned, förbättra

Utgå från målen

Kunna

- o tänka
- o känna
- o uttrycka sej
- o uppfinna
- o tillverka
- o besluta
- o vilja
- o lära

Vara

- o självständig
- o samarbetande
- o ärlig
- o ansvarig
- o medveten

Våga

Systematiserade iakttagelser

Uppföljning - att fortlöpande iaktta det mesta som händer och sker, omgående bedömning av kvalitet, snabba insatser

Utvärdering - att välja ut delar av det som händer och sker, eftertänksam bedömning av kvalitet, djupgående insatser

Utvärdering av den egna
enheten ger lokal kunskap.

Basera utvärderingen på idéer om
förklaringar.

Använd den för att förbättra.

Vanliga förklaringar till skolresultat

- o Elevernas bakgrund, motivation, begåvning
- o Läromedel
- o Lärares arbete
- o Arbetsklimatet

Den nya utvärderingspraktikan

- [http://www.ufn.gu.se/samverkan/
vara_verktyg/Utvardering/](http://www.ufn.gu.se/samverkan/vara_verktyg/Utvardering/)

Viktiga komponenter i den Lokala organisationen

- o Målmedvetenhet
- o Kommunikationsystem
- o Beslut- och ansvarsystem
- o Normsystem
- o Granskningsystem
- o Belöningssystem
- o Öppenhet mot omvärlden
- o Grupperingar
- o Tidsbudgeteringen

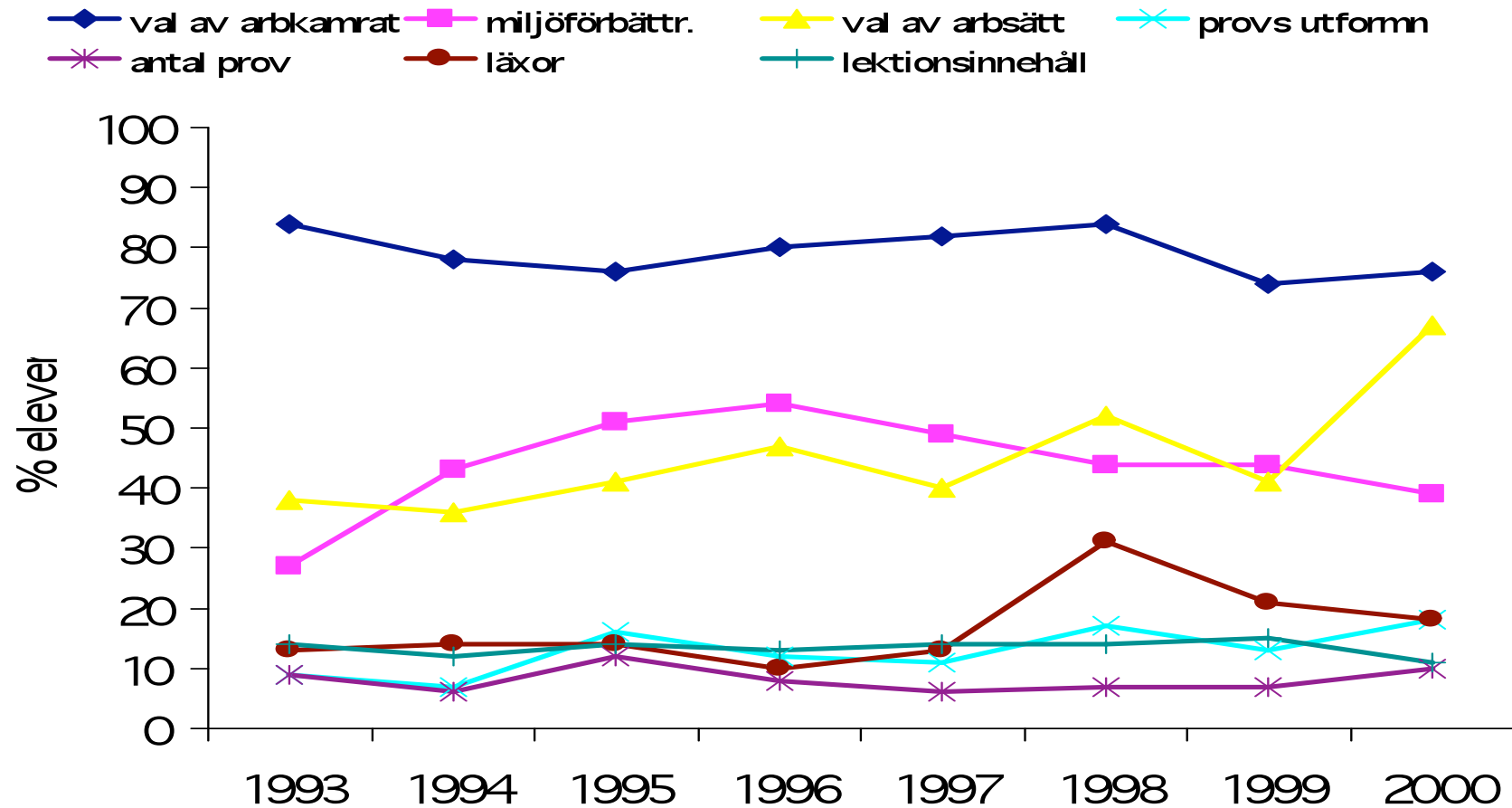
Skollagen

4 kap. Kvalitet och inflytande

Inflytande och samråd. Allmänt om barnens och elevernas inflytande

9 § Barn och elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen. Elevernas och deras sammanslutningars arbete med inflytandefrågor ska även i övrigt stödjas och underlättas.

Elevinflytande år 9, 1993-2000

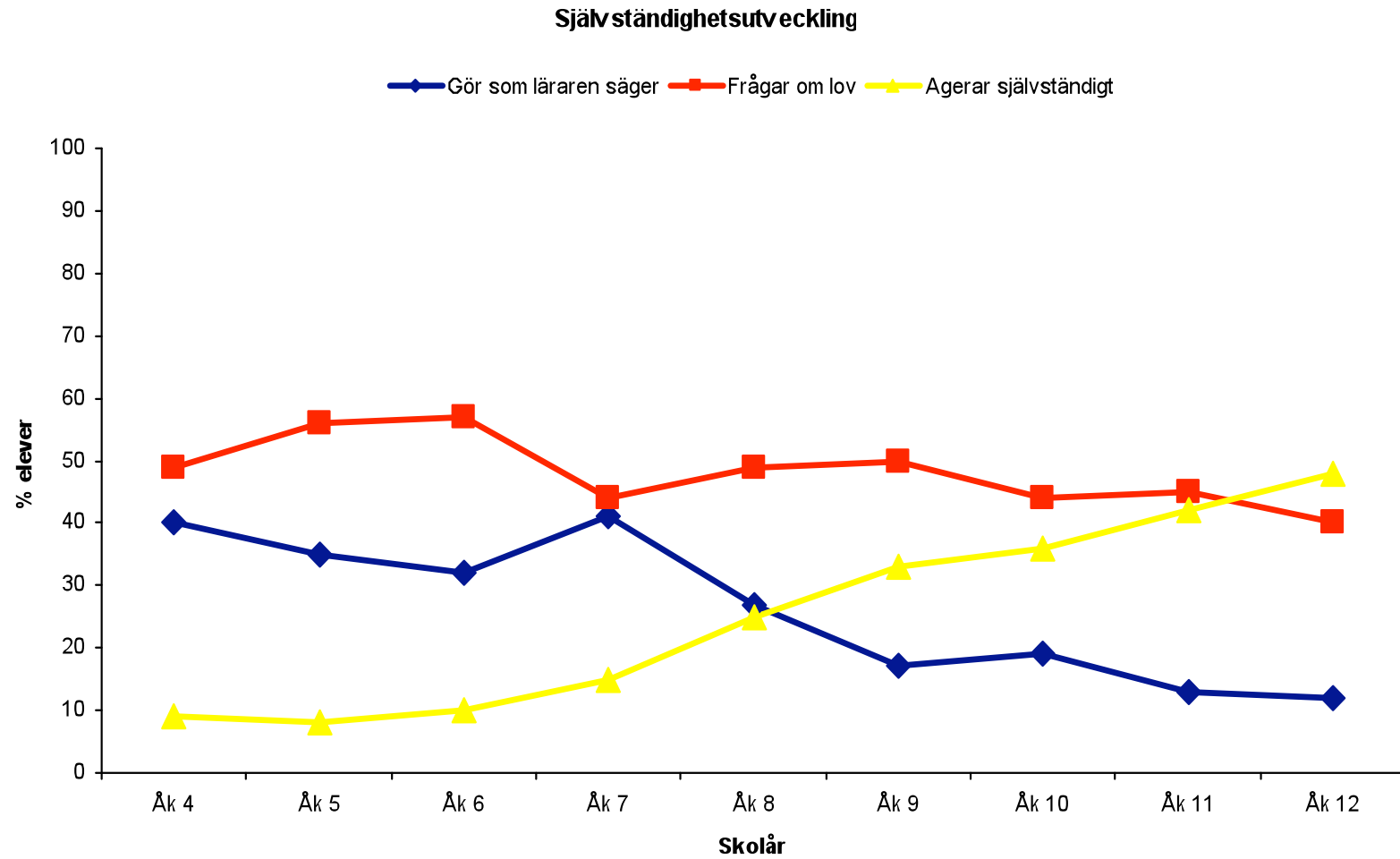
Normer och belöningar speglade i en självständighetsfråga

- o I undervisningen får du i uppgift av läraren att så snabbt som möjligt ta reda på hur en sak tillverkas. Du ska läsa om det i en bok i biblioteket. Men på väg till biblioteket kommer du på att en granne till dig kan mycket om denna sak. Det vore enklast att ringa och fråga honom. Hur gör du?

Svarsalternativ:

1. Går till biblioteket som läraren sagt
2. Frågar läraren om du får göra som du själv tänkt
3. Gör som du själv tänkt utan att fråga läraren

Självständighet under skolåren

Planeringsunderlag

	Granska	Värdera
Vad?		
Hur?		
Vem?		
När?		

Planeringsunderlag

	Granska	Värdera
Vad?	Svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer	
Hur?	Observationer	Är blandningen OK?
Vem?	Elever i år 4-12	Rektor+lärare
När?	V 43 och V44	V 6

Arbetssteg i ett undersökande arbetssätt

1. Få eleverna att ställa egna frågor.
2. Få eleverna att uppfinna metoder för att belysa dessa.
3. Eleverna tillämpar de egna "upppfinningarna". Få eleverna att söka sig fram på de vägar de tror ska löna sig.
4. Gör det nödvändigt för eleverna att reflektera över vad de undersökt och att ordna vad de lärt.

Elevers observationer av två veckors arbete -
% av antal femtonminuters-perioder.

	år 4-6	år 7-9	år 10-12
Lyssnar på lärare	22	13	25
Enskilt arbete	50	58	30
Grupparbete	20	10	19
Diskussion	38	39	19
Undersöker	26	28	7
Vid datorn	10	9	16

Lärares matematikeffekt

Lärare	Tillskott i medelvärde	Minskning av spridningen
A omg 1	10.42	4.69
omg 2	10.39	4.30
B omg 1	8.68	3.14
omg 2	9.07	6.63
C omg 1	18.87	9.07
omg 2	14.98	3.73
D omg 1	17.14	5.24
omg 2	9.54	3.74
E omg 1	15.70	3.64
omg 2	11.95	2.33
F omg 1	8.72	2.40
omg 2	9.88	2.99
G omg 1	11.40	5.56
omg 2	12.65	10.74

Lärares matematikeffekt

Lärare	Tillskott i medelvärde	Minskning av spridningen
A omg 1	12	35
omg 2	12	43
B omg 1	10	27
omg 2	10	41
C omg 1	22	60
omg 2	17	45
D omg 1	22	32
omg 2	11	18
E omg 1	20	36
omg 2	14	19
F omg 1	10	28
omg 2	12	24
G omg 1	13	32
omg 2	15	52

Den lärande organisationen

- o Företar sig aktioner - inåt och utåt
- o Iakttar sig själv och andras reaktioner
- o Bearbetar iakttagelserna och analyserar
- o Ordnar vad man lärt
- o Utövar minne - lagrar, plockar fram, översätter till nya lägen